

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/47981

Sayı : 30671023-610- **112**
Konu : Soru Önergesi (7/47981)

23.08.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.07.2021 tarihli ve 843698 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Edirne Milletvekili Sayın Doç. Dr. Okan GAYTANCIOĞLU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/47981 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Edirne Milletvekili Sayın Doç. Dr. Okan GAYTANCIOĞLU'na Ait 7/47981 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız engelli bireylerin istihdamına ve toplumsal hayata etkin olarak katılımına büyük önem vermektedir. Bu kapsamda, çeşitli politikalar belirlemekte ve uygulamaktadır.

Engelli memur alımları, 07.02.2014 tarihli ve 28906 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alımları Hakkında Yönetmelik hükmü gereğince bütün kamu kurum ve kuruluşlarının boş kontenjanları çerçevesinde yaptıkları yerleştirme talepleri doğrultusunda tek seferde merkezi olarak yapılmakta, kurum bazında engelli memur alımı yapılamamaktadır. Yalnızca, ilgili Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin ilgili hükmü gereğince engelli öğretmen alımları Milli Eğitim Bakanlığınca ayrıca yürütülmektedir.

Yıl içerisinde yapılacak engelli memur atamaları kamu kurum ve kuruluşlarının taleplerine göre belirlenmektedir. İlgili mevzuat uyarınca kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için engelli memur alımı yapacakları münhal kadrolarını; ilgili yılın ekim ayı sonuna kadar elektronik ortamda sisteme girmekle yükümlüdür. Bu kapsamda atama süreci kurumların taleplerine göre belirlenmektedir.

Engellilerin işçi olarak istihdamı ise 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinde öngörülen kota sistemi ile sağlanmakta olup, işverenler çalıştırmakla yükümlü oldukları engelli işçilere İŞKUR aracılığı ile ulaşmaktadır.

İş Kanununun bu maddesi gereğince istihdamı zorunlu engelli işçi kontenjanlarının takip ve denetimi aylık olarak düzenli biçimde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından yapılmaktadır. Engelli işçi açığı bulunan özel sektör işverenleri veya kamu kurum ve kuruluşlarından alınan engelli işgücü talepleri İŞKUR internet sayfasında yayımlanmakta ve açık kontenjanların kapatılmasına gayret gösterilmektedir.

Yapılan çalışmalara rağmen, engelli işçi çalıştırma yükümlülüğüne uymayan işveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her engelli işçi ve çalıştırmadığı her ay için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne 4857 sayılı İş Kanunun 101 inci maddesine istinaden idari para cezası uygulanmaktadır. Kamu kuruluşları da bu para cezasından hiçbir şekilde muaf tutulmamaktadır.

Engelli ve eski hükümlü çalıştırmayan işverenlerden veya işveren vekillerinden tahsil edilen bu idari para cezaları, 4857 sayılı İş Kanunun 30 uncu maddesi gereğince kurulan komisyon tarafından, engellilerin ve eski hükümlülerin mesleki eğitimi, engellinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, engellinin işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması mesleki rehabilitasyonu ve kendi işini kurmasına yönelik projelerin finansmanı için kullanılmaktadır.

Ayrıca, engelli bireyler, İŞKUR tarafından uygulanan toplum yararına programlar, mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programlarından yararlandırılmaktadır.

İş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinin niteliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar neticesinde danışanın becerilerini, fiziksel ve ruhsal olarak çalışma hayatına hazır olup olmadığını, sosyal statüsünü, işgücü piyasasındaki durumunu, demografik durumu vb. özelliklerini göz önünde bulunduran bir yaklaşımla Profil Temelli Nitelikli Danışmanlık Modeli hayata geçirilmiştir.

Bununla birlikte engellilere yönelik sunulan İŞKUR hizmetlerinin kapasitesinin geliştirilmesi ve standart hale getirilmesi gayesiyle, engelli bireylerin istihdama kazandırılması için dünyada gelişmiş birçok ülkede uygulanan modern ve maliyet etkin yöntem olarak kabul edilen Destekli

İstihdam Modeli (Engelli İş Koçluğu) uygulamasının ülkemizde İŞKUR bünyesinde hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar 2018 yılı itibarıyla 8 pilot il üzerinden başlatılmıştır.

İş kulüpleri faaliyetleriyle de; kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, madde bağımlıları, sosyal yardım yararlanıcıları gibi özel politika gerektiren gruplardaki kişilere, yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı ile iş arama motivasyonu kazandırılmakta ve yöntem desteği verilmektedir.

Ayrıca, işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde veya yerlerde doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla İŞKUR tarafından uygulanan toplum yararına programlardan engelliler öncelikli olarak yararlandırılmaktadır.

Kamudaki engelli işçi kontenjanı 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca %4, engelli memur kontenjanı 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca %3 olarak uygulanmaktadır.